

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

11. De temporibus ordinationum & qualitatibus ordinandorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

TITULUS XI.

De temporibus Ordinationum & qualitatibus Ordinandorum.

Q 1. *Quæ sit natura & numerus Ordinum?* Resp.

1. Ordo *active* sumptus, sive ipsa *ordinatio* est ceremonia sacra, qua alicui conceditur potestas spiritalis ad aliquod altaris officium seu ministerium stabiliter peragendum. Ordo *passive* sumptus est effectus Ordinationis, & certus gradus Ministrorum Ecclesiæ.

Resp. 2. Communiter numerantur 7. Ordines; 4. Minores; scil. *Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolytatus*; & tres Majores; *Subdiaconatus, Diaconatus, ac Presbyteratus*. Posteriores etiam appellantur *sacri*, priores *non sacri*, non quòd non etiam isti sint Sacramentum (nam revera Sacramentum & illi sunt juxta communem doctrinam, quæ colligitur ex Trid. *sess. 23. de Sacram. Ord. can 3.*) sed quòd propiùs habilitent ad Sacramentum Altaris, & votum castitatis annexum habeant.

Resp. 3. *Prima tonsura*, quæ præmittitur collationi Ordinum, non est Ordo Ecclesiasticus propriè dictus, ut patet ex Trid. *sess. 23. c. 2. de Sacram. Ord. & c. 6. 10. 17. de reform.* Deinde per primam tonsuram non confertur ad specialem aliquam functionem sacram potestas; quæ tamen per alium omnem Ordinem Ecclesiasticum conceditur; ergo.

Resp.

Resp. 4. Probabilius nec *Episcopatus* est Ordo à Sacerdotio completè & adæquatè distinctus. *Flor. sess. 25. in Decreto Eugen. IV. §. sextum Sacramentum. Trid. sess. 23. c. 2. de Sacr. Ord.* Ratio, quia Ordo Episcopalis essentialiter includit sacerdotium, ita ut sine illo validè conferri non possit; ergo.

Resp. 5. Materia & forma singulorum Ordinum quænam sit, videatur apud Busenbaum *in Medull. Theol. Mor. Tract. 5. Cap. 2.* ubi id notandum, quòd, licèt curandum sit, ut materia juxta ritum Ecclesiæ contingatur ab Ordinando, si tamen contacta non fuerit, dummodo per Episcopum exhibita, probabilius videatur Ordinem nihilominus rectè collatum esse. Ratio, quia nec ex divina, neque ex humana lege habetur, contactum physicum ad substantiam Ordinis requiri.

Q. 2. Quid de temporibus, interstitiis & loco Ordinationum notandum? Resp. ad 1. Prima tonsura quolibet anni die & horâ conferri potest. *Pontifical. Rom. Tit. de Ordin. conf. §. Clericatus,* Deinde *Ordines Minores* quovis die Dominico aut Festo, manè tamen. *Pontif. cit. §. Minores. 3. SS. Ordines* conferre non licet, nisi Sabbathis *4. temporum,* Sabbatho sancto, Sabbatho Dominicam Passionis præcedente *c. 1. & 3. h. t. vid. etiam c. 13. h.* Per privilegium *Pontificium* (quale nonnulli habent) licitè extra tempora & non servatis interstitiis conferuntur & suscipiuntur Ordines; neque Ordinans hoc casu, neque Or-
di

dinandi jejunare pridie tenentur, si eo tempore non fiat ordinatio, quo aliàs jejunandum foret. Ratio, quia talis obligatio non probatur.

Resp. ad 2. Conferendi sunt Ordines gradatim incipiendo à prima tonsurâ. *c. 2. dist. 59. & c. un. de Cler. per salt. promot.* nec conferendi plures Ordines Majores eodem die. *c. 13. & 15. h. t.* sed inter unum & alterum servanda sunt *interstitia*, sive intervalla temporum scil. unius anni, ut à Minoribus ad Subdiaconatum; itidem unius, ut à Subdiaconatu ad Diaconatum; & tertii, ut à Diaconatu ad Sacerdotium liceat ascendere. *Trid. sess. 23. c. 11. de reform.* Annus hic non computatur mathematicè, ut habet Declarat. Card. Licèt in ordinatione faciendâ extra tempora dispensare de jure possit Pontifex solus, utpotè superior; in interstitiis tamen dispensare concessum est à *Trid. cit.* Episcopis Capitulo Sede vacante, non Prælati Regularibus ordinariè.

Resp. ad 3. *Prima tonsura & Minores* conferri possunt non tantùm in Ecclesia, sed etiam in Domo Episcopali, vel alio loco honesto. *c. 6. dist. 75.* Deberent conferri *Ordines sacri* in Ecclesia Cathedrali. Videatur *Trid. sess. 23. c. 8. & sess. 6. c. 5. de reform.*

Q. 3. Quæ requirantur in Ordinando qualitates? *Resp.* 1. Ut *validè* quis ordinetur, debet esse *mas*, nam foemina jure etiam divino Ordinum sunt incapaces. *1. Cor. 14.* 2. Debet esse baptizatus baptismo fluminis. *c. 1. de Presb. non bapt.*

3. Si

3. Si ordinandus sit adultus & capax rationis, habere debet intentionem saltem habitualement, Ordinis suscipiendi. Arg. c. 3. §. *item queritur. de bapt.* Unde absolute nolens non ordinatur valide; metu autem gravi incusso suscipiens Ordines, neque ratificans sponte susceptos hoc modo Ordines, licet valide fuerit ordinatus, ad continentiam tamen non tenebitur. Ratio, quia non censetur obligationem adeo gravem in se velle suscipere.

Resp. 2. Ut licite quis ordinetur, requiritur, ut habeat convenientem aetatem, in qua solus dispensat Pontifex; utpote in *jure communi*, si Ordinandus non habeat à SS. Canonibus praescriptam; *prima tonsura* exigit septennium completum; *c. fin. h. t. in 6.* Annos discretionis, id est sufficientem notitiam requirunt *Minores*: ad *Subdiaconatus* Ordinem ante 22. ad *Diaconatum* ante 23tium, ad *Presbyteratum* ante 25tum aetatis annum nemo promovendus. *Trid. sess. 23. c. 12. de reform.* ex praxi sufficit, annos illos esse inchoatos. 2. Requiritur, ut non sit *Neophytus. c. 9. dist. 61.* 3. Ut si confirmatus. *Trid. sess. 23. c. 4. de reform.* 4. Ut sit caelebs. *c. fin. h. t. in 6.* nisi cum consensu uxoris vel ingredi Religionem, vel ad SS. Ordines promoveri velit. *c. 4. 5. 8. de convers. conjug.* 5. Ut sit literatus, prout *Trid. pro diversis Ordinibus* exigit *sess. 23. c. 4. 11. 13. 14. de reform.* 6. Ut nulli culpae mortali sit scienter obnoxius; quia Ordo est Sacramentum vivorum. 7. Ut nullam censuram vel

vel irregularitate, neque infamia vel juris vel facti sit notatus *c. fin. h. t. in 6.* 8. Ut sit subditus Ordinanti. *c. 3. h. t. in 6. Trid. sess. 23. c. 8. de reform.* Subditus autem quis esse potest vel ratione originis; vel ratione domicilii veri: vel ratione beneficii; vel ratione triennalis familiaritatis cum Episcopo; vel denique ratione licentiæ aut literarum dimissoriarum.

Q. 4. Quæ requirantur in Ordinando qualitates ratione congruæ sustentationis? Resp. 1. Requiritur *Titulus*, h. e. cautio, quâ de sufficiente, eâque perpetua sustentatione provisum sit Ordinando *ad sacros Ordines. Trid. sess. 21. c. 2. de reform.*

Resp. 2. Titulus est triplex; vel titulus *Beneficii, vel patrimonii, vel paupertatis.* Ut quis titulo beneficii valeat ordinari, beneficium debet esse perpetuum respectu *possessoris*: sufficiens ad honestam sustentationem, consideratâ qualitate assumpti statûs Ecclesiastici: actu collatum & pacificè possessum. *Trid. cit.* Deinde ut quis titulo *patrimonii* valeat ordinari, requiruntur bona propria, certa, immobilia, libera sive alteri non hypothecata, *actu* possessa, & in singulos annos frugifera, nec debent esse validè alienabilia: pensio etiam assignata & annuatim præstanda sufficit; promissio autem sustentationis, vel quoad usque Clerico de beneficio provideatur, vel in eventum senii aut inhabilitatis non est titulus patrimonii, sed ei tantum ex consuetudine substituitur & vocatur simpliciter *Titulus Mensæ.* Demum ut quis *Titulo pauperatis* ordinetur, Pro-

Liber I.

G

fessio-

fessione vicem Tituli subeunte & Religione existente obligatâ professum alere, requiritur, ut Professio sit valida & facta in Religione approbatâ. Societas JESU ex Constit. Gregorii XIII. *Ascendente.* & Gregor. XIV. *Ecclesia.* item Alumni Pontificii juxta Bullam Gregor. XIII. 23. *Septemb.* 1584. datam speciale quid habent.

Q. 5. Quid requiratur ex parte Ordinantis ad conferendos Ordines? Resp. 1. Ut validè conferat Ordines, præter intentionem debitam requiritur potestas ordinandi vel ordinaria, quæ solis & omnibus Episcopis consecratis competit. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7. de Sacram. Ord. vel extraordinaria, quam habent ad Minores conferendos plerique Abbates veri, benedicti & mitrati respectu subditorum suorum Regularium. Trid. sess. 23. c. 10. de reform. Ad Sacerdotium conferendum nequidem vi delegationis à Sede Apostolica factæ Sacerdos non Episcopus habilitari potest; uti praxis Ecclesiæ docet.

Resp. 2. Ut Episcopus licitè conferat Ordines, præterquam quod non debeat esse reus peccati gravis &c. requiritur, ut sit Episcopus proprius ipsius ordinandi, vel saltem à proprio hujus Episcopo licentiam habeat. c. 1. caus. 9. q. 2. conferatur Trid. sess. 14. c. 2. & sess. 23. c. 8. de reform.

Q. 6. Quid dicendum de Literis dimissoriis? Resp. 1. Licentia à proprio Episcopo alteri Episcopo (etiam à Latino Episcopo Græco, ordinando subditum Latini Episcopi ritu Latino. Pirh. h. n. 38.) concedi potest, conferendi subditis suis sacros

Ordi-

Ordines, vel viva voce, vel per Literas, quæ nonnunquam *dimissoria*, aliàs *Reverendæ*, interdum *commendatitiæ* appellantur.

Resp. 2. Concedi possunt ab Episcopo proprio, licet necdum sit *consecratus* 2. à Capitulo sede vacante duntaxat intra annum à die vacationis arctatis beneficio, h. e. iis, qui vel actu obtinent, vel electi, præsentati, nominati sunt ad beneficium, v. g. Parochiale exigens Ordinem Sacerdotalem intra annum suscipiendum, ut habetur Trid. *sess.* 7. *c.* 10. *de reform.* 3. à Vicario Generali tum solum, si vel habeat speciale mandatum, vel Episcopus agat in remotis, vel consuetudo permittat. *Gloss. & DD.* in *c.* 3. *h. t. in 6.* 4. à Prælato Regulari *Regularibus* suis subditis *ordinariè tantum ad Episcopum diœcesis suæ c.* 5. *h. t. in 6.* Trid. *sess.* 22. *c.* 10. *de reform.* ubi & innuitur Prælatos Regulares, etiam exemptos, si non sint exempti *plenissimo* jure, subditis suis sæcularibus dare non posse dimissorias ad Episcopum alienum, quia in eos non exercent jurisdictionem quasi Episcopalem, sicut in suos Regulares.

Resp. 3. Si *specialiter* dimissoriæ concedantur, exprimendum est nomen Episcopi, ad quem diriguntur, qui & solus tunc licitè ordinabit. 2. Qui Ordines vigore illarum possint conferri. 3. Exprimenda est causa, ob quam vel *nolit* Episcopus proprius, vel *nequeat* ordinare, ut dicitur *c.* 1. *h. t. in 6.* 4. Continere debent *attestationem* de natalibus, ætate, moribus, scientiâ

Ordinandi. *Trid. sess. 23. c. 8. de reform.* Hinc
 ii, quibus dimissoriae dantur, prius debent exami-
 nari. *sess. cit. c. 3. 5.* Concedendae sunt gratis.
Trid. sess. 21. c. 1. de reform. nec morte conceden-
 tis expirant. *arg. c. 5. de rescript in 6.* Demum
 exprimendum, utrum in interstitiis dispenset Epi-
 scopus concedens dimissorias.

Q. 7. *Qua sint poena male Ordinantium & Or-
 dinatorum?* Resp. I. Poena scienter conferentis Or-
 dinem sacrum non habenti legitimam aetatem, est
 suspensio a collatione Ordinum ferenda sententia.
c. 14. h. t. conferentis Ordines *Minores* poena re-
 linquenda est arbitrio Superioris, quia de his ju-
 ra tacent: *primam tonsuram* ante legitimam aeta-
 tem conferentis poena est suspensio *ipso jure* per
 integrum annum ab ejus collatione. *c. fin. h. t.*
in 6. Poena *Ordinati* m. f. ad Ordinem sacrum
 ante legitimam aetatem est suspensio ab Ordine
 sic suscepto, usque dum absolutio impetretur
 aut ab Episcopo: aut a Confessario privilegiato.
 ¶ *Bullam Pii II.* ubi plures ejusmodi poenae;
 v. g. quod sic Ordinatus ministrans irregularita-
 tem incurrat, & beneficiis Ecclesiasticis privari
 possit.

Resp. 2. Poena scienter Ordinantis alienum sub-
 ditum absque licentia vel dimissoria Episcopi pro-
 prii est suspensio lata sententiae per annum a col-
 latione omnium Ordinum. *Trid. sess. 23. c. 8.*
in fin. de reform. per dolum aut ignorantiam cras-
 sam suscipientis Ordines sacros poena est suspen-
 sio ab executione Ordinum susceptorum, quam
 diu

diu Episcopo proprio videbitur. *c. 2. h. t. in 6.*
Bulla Pii V. & Trid. cit.

Resp. 3. Pœna Episcopi *Ordinantis* aliquem *absque titulo* est præter peccatum grave obligatio eum alendi, usquedum de beneficio ei provideat. *c. 2. 4. & 16. de præb.* excipitur, si Episcopus non fuit in culpa. *c. 2. de Constit.* vel si generalem concessit potestatem Suffraganeo suo, ordinandi subditos, & is absque titulo ordinavit: vel si quis per fraudem intrusit titulo destitutum: his enim casibus in subsidium tantum Episcopus tenebitur ob honorem status Clericalis. Pœna *ordinati* sine titulo, si fuit in culpa, & decepit Episcopum, probabilius est suspensio Ordinis ita suscepti, & irregularitas, si in Ordine sic suscepto ministret. *Constit. Urbani VIII. Secretis æternæ providentiæ. 11. Decemb. 1624.*

Resp. 4. Pœna *Ordinantis* in aliena diœcesi sine consensu Ordinarii loci est pœna suspensionis *latæ* sententiæ ab *exercitio omnium Pontificalium*. Pœna *Ordinati*, ut sit suspensus ab executione Ordinum sic susceptorum. *Trid. sess. 6. c. 5. de reform.*

Resp. 5. Pœna *Ordinantis* extra tempora à Jure statuta est suspensio *ferenda* sententiæ à collatione Ordinis illicitè collati. *c. 2. 8. 13. h. t.* Pœna taliter *Ordinati* (in sacris) est suspensio *ipso jure* ab executione talis Ordinis *Bull. Pii II. anno 1461.* Si ministret in Ordine sic malè suscepto, incurrit irregularitatem, ab Episcopo dispensabilem. *c. 16. h. t.*